

**- Ramy finansowe Strategii rozwoju
województwa – Podkarpackie 2030
oraz modelownie
makroekonomiczne scenariuszy
rozwojowych dla Strategii**

Janusz Zaleski

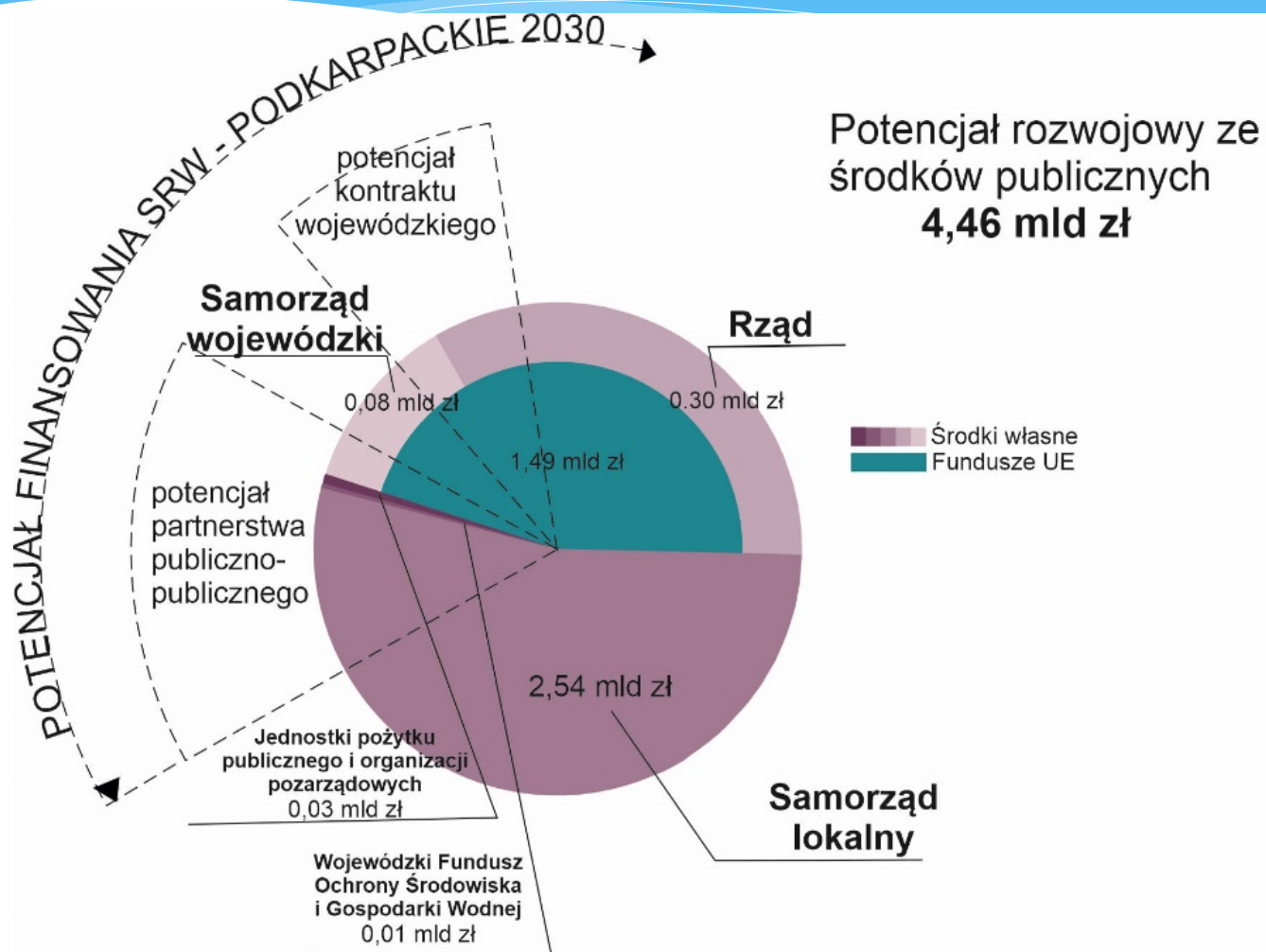
Rzeszów

25 listopada 2019 r.

**Ramy finansowe Strategii
rozwoju województwa
podkarpackiego do roku 2030**

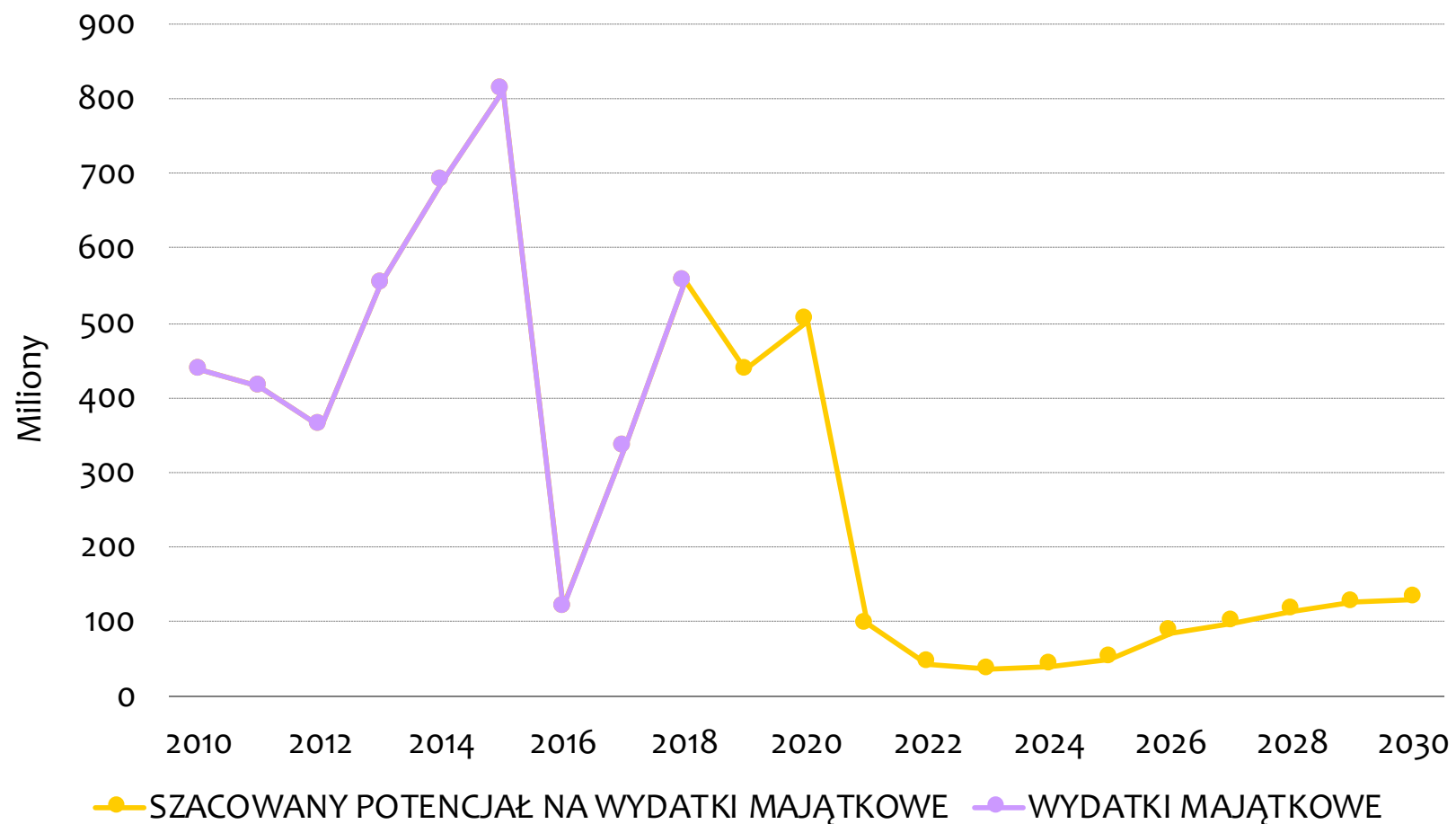
Potencjał finansowania Podkarpackie 2030 środkami publicznymi – oszacowanie średnioroczne na lata 2021-2030

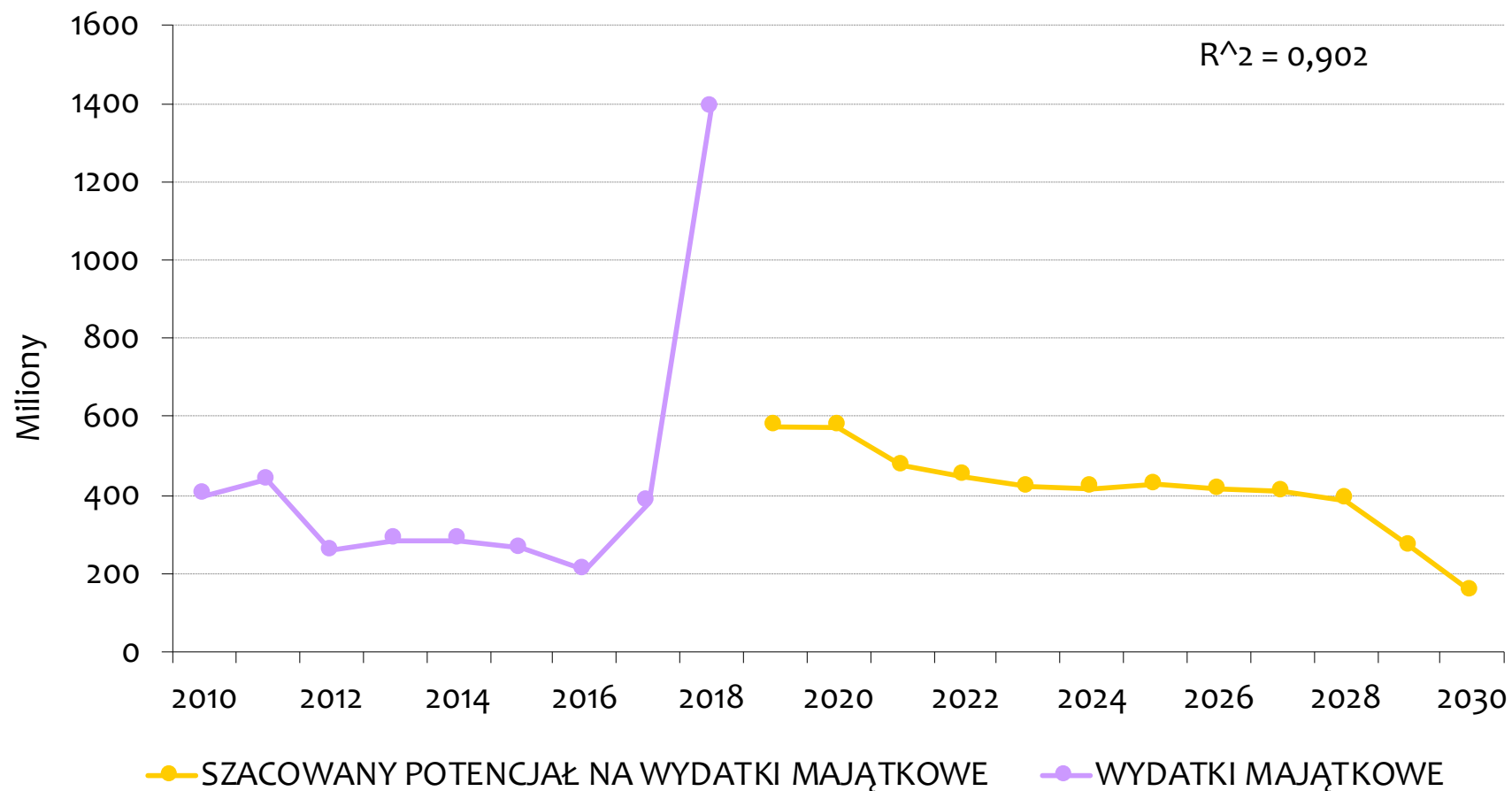
Źródła finansowania

- Potencjalne wydatki majątkowe z budżetu państwa (280 mln rocznie)
- Dotacje ze środków WFOŚiGW - (11,5 mln rocznie)
- Potencjał inwestycyjny jednostek samorządu terytorialnego
- Środki pochodzące z funduszy Unii Europejskiej
- Potencjał inwestycyjny podmiotów gospodarczych
- Potencjał inwestycyjny NGO

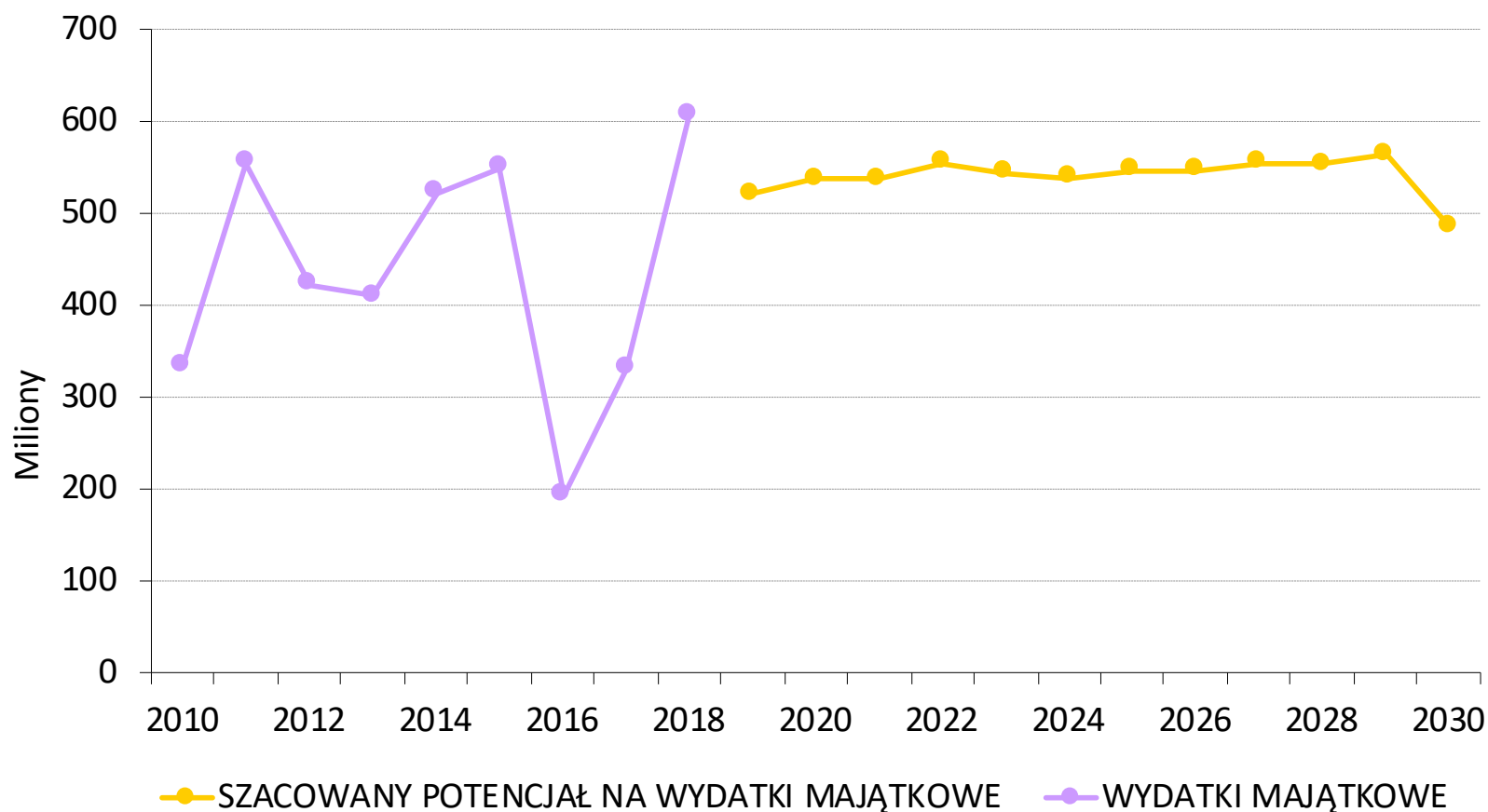
Wydatki majątkowe samorządu województwa podkarpackiego - dane historyczne (2000-2018) oraz dane z WPF – prognozy (2019-2030) [w mln zł]

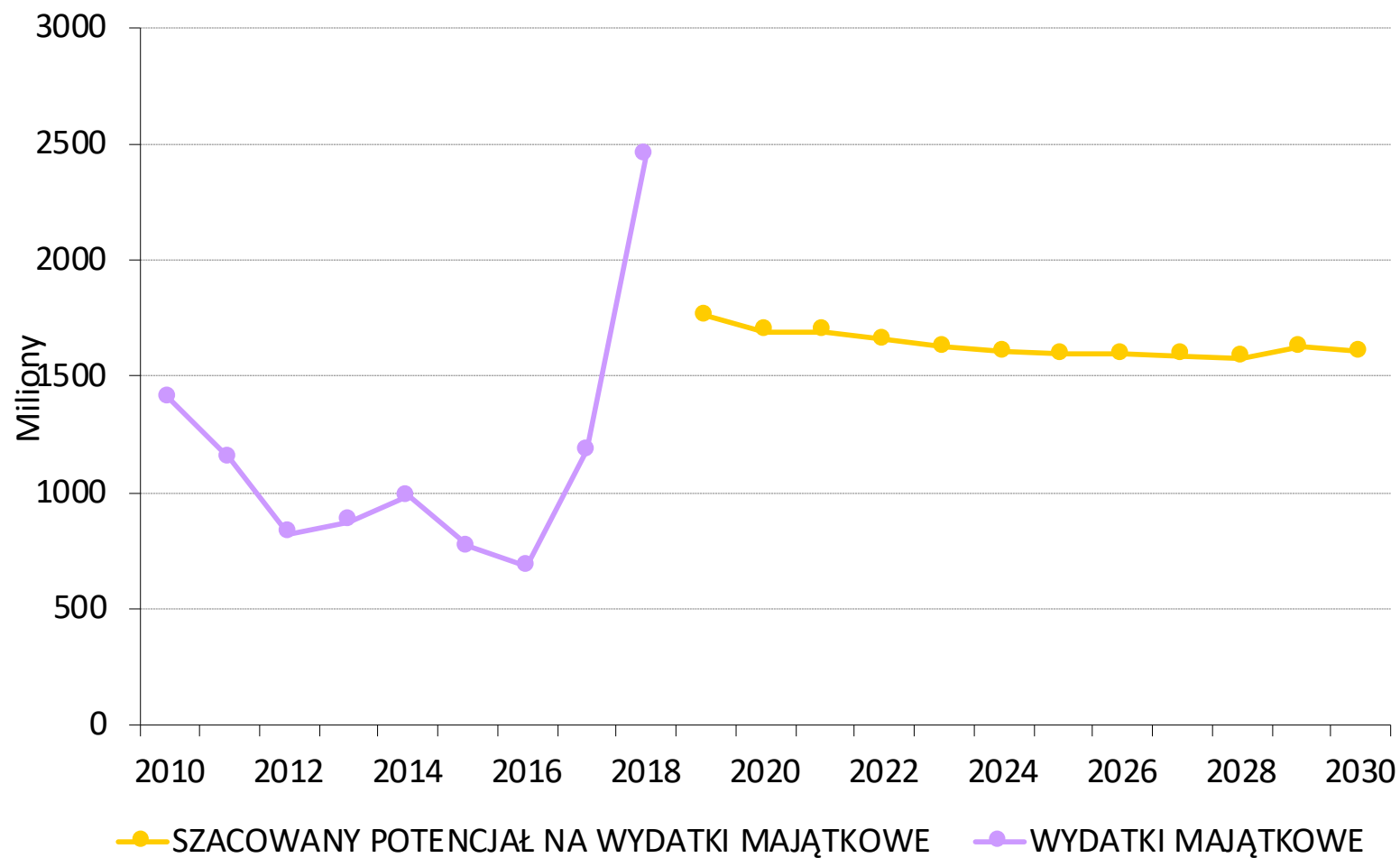
Wielkości historyczne i prognozowane wydatków majątkowych powiatów podkarpackiego w latach 2010-2030 [w mln zł]

Wielkości historyczne i prognozowane wydatków majątkowych miast na prawach powiatów województwa podkarpackiego w latach 2000-2030 [w mln zł]

Wielkości historyczne i prognozowane wydatków majątkowych gmin województwa podkarpackiego w latach 2000-2030 [w mln zł].

Nowe Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2021-2027

NOWE WIELOLETNIE RAMY FINANSOWE NA LATA 2021–2027 BUDŻET DLA UNII, KTÓRA CHRONI, WSPIERA I BRONI

W miliardach euro, ceny bieżące

I. JEDNOLITY RYNEK, INNOWACJE I GOSPODARKA CYFROWA 187,4

- 1 Badania naukowe i innowacje
- 2 Europejskie inwestycje strategiczne
- 3 Jednolity rynek
- 4 Przestrzeń kosmiczna

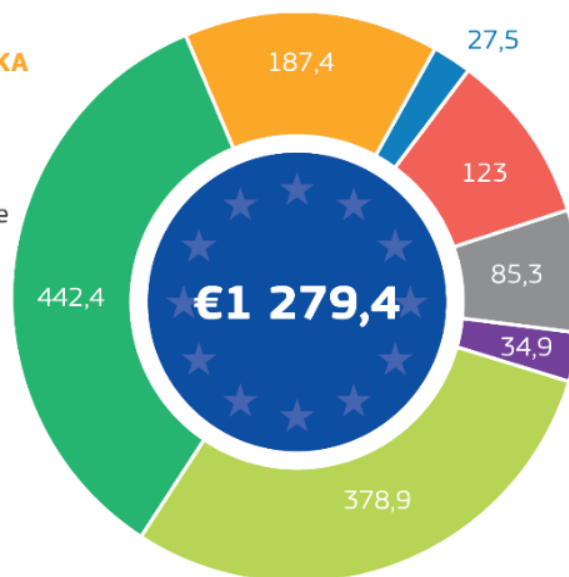
SPÓJNOŚĆ I WARTOŚCI 442,4

- 5 Rozwój regionalny i spójność
- 6 Unia gospodarcza i walutowa
- 7 Inwestycje w ludzi, spójność społeczna i wartości

ZASOBY NATURALNE I ŚRODOWISKO 378,9

- 8 Rolnictwo i polityka morska
- 9 Środowisko i działania w dziedzinie klimatu

BEZPIECZEŃSTWO I OBRONA 27,5

- 12 Bezpieczeństwo
- 13 Obrona
- 14 Reagowanie kryzysowe

SĄSIEDZTWO I ŚWIAT 123

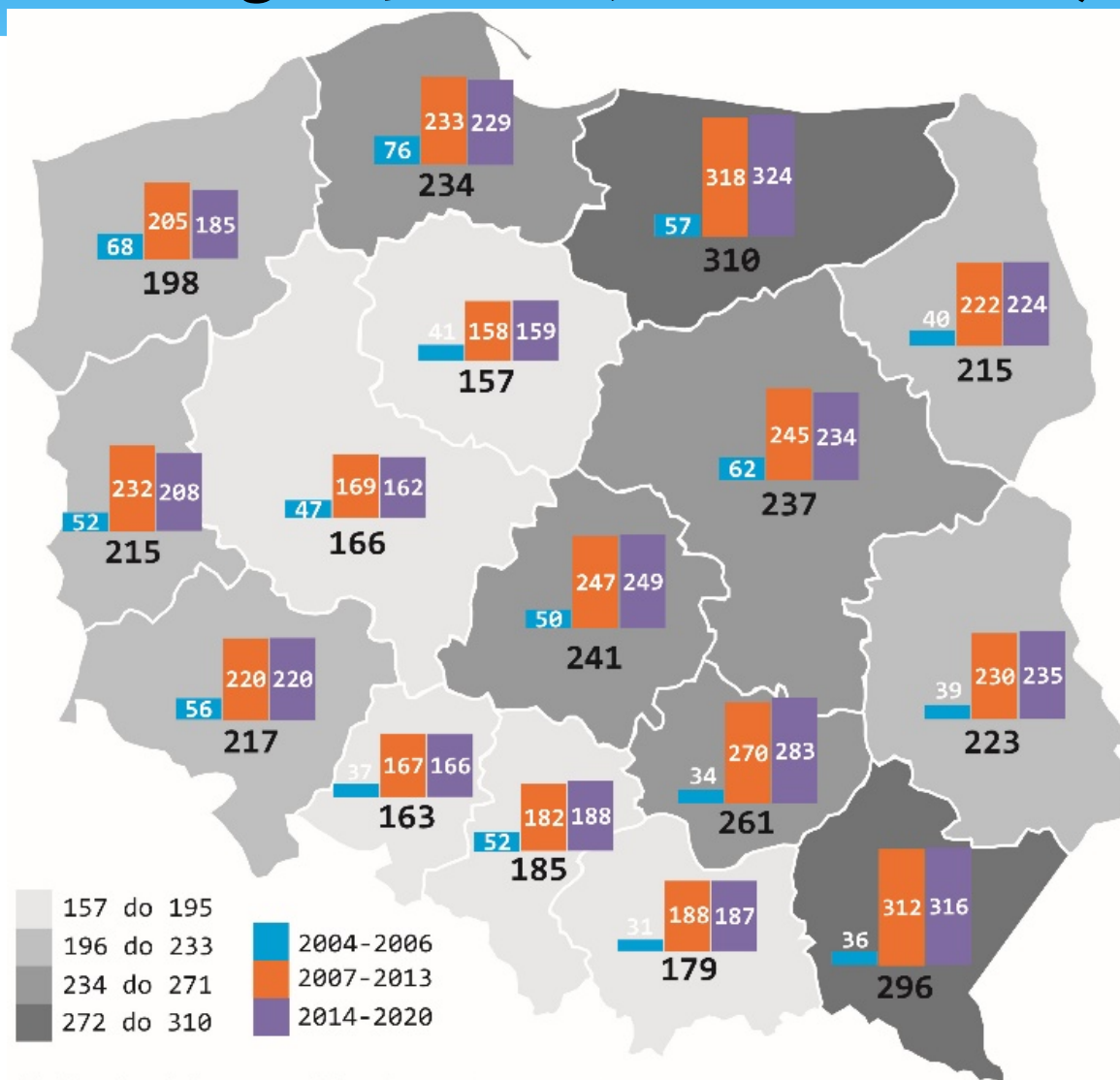
- 15 Działania zewnętrzne
- 16 Pomoc przedakcesyjna

EUROPEJSKA ADMINISTRACJA PUBLICZNA 85,3

- 17 Europejska administracja publiczna

Średnioroczne wielkość płatności w ramach polityki spójności (wkład UE) w stosunku do liczby ludności w poszczególnych województwach (euro)

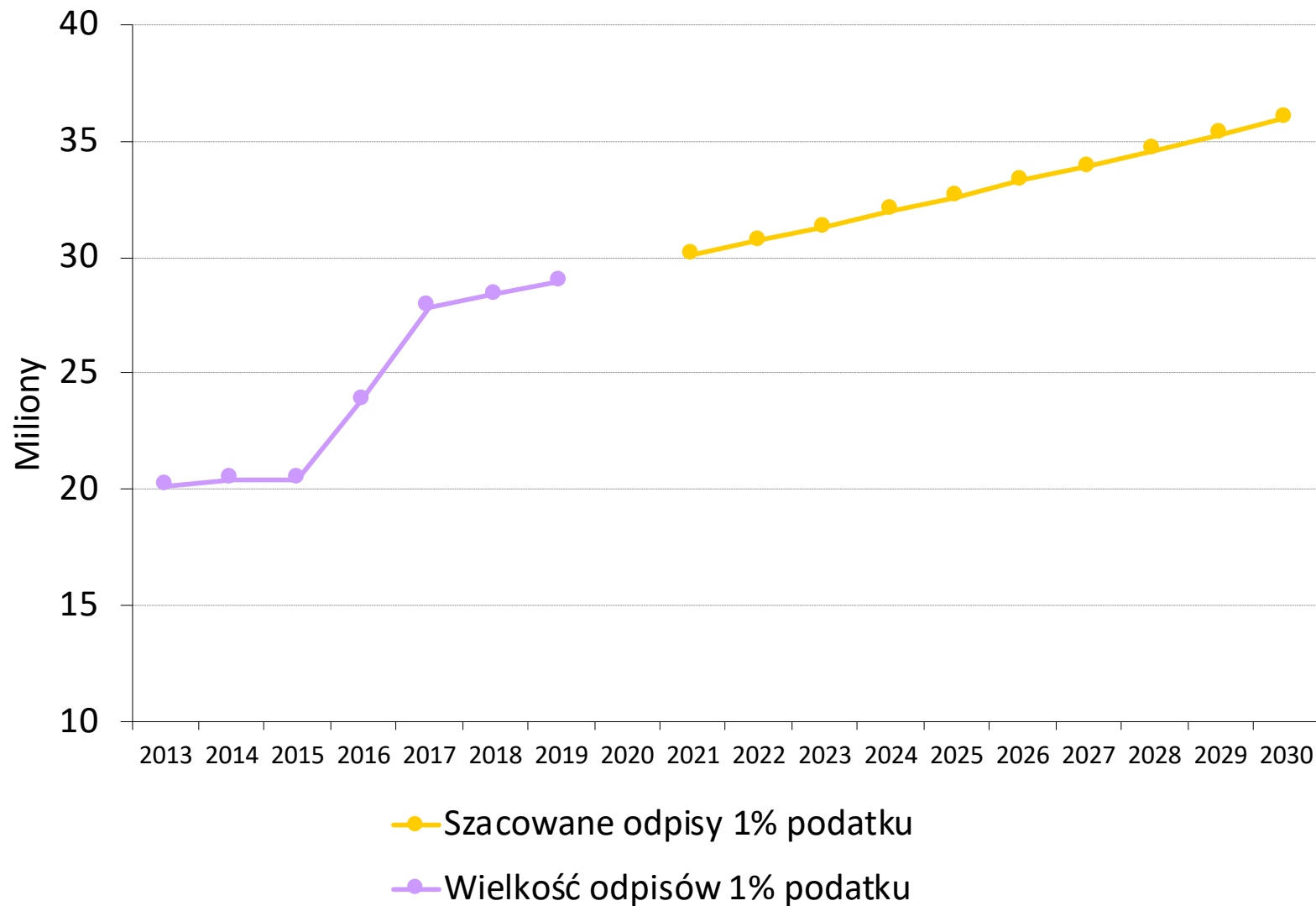

2,5 - średnia wartość z lat 2004 - 2023

Fundusze UE

- * propozycja KE z maja 2018 roku o alokacji na rzecz Polski na lata 2021-2027 minus 23% w porównaniu z 2014-2020. Można założyć, że jest to kwota 64,4 miliarda euro – takie założenie będzie podstawą dla scenariusza pośredniego.
- * Pesymistyczny scenariusz to zmniejszenie tej alokacji o 9,3% zgodnie z propozycją prezydencji fińskiej, co będzie oznaczało ok. 58 miliardów euro alokacji dla Polski.
- * Województwo podkarpackie otrzymywało wysokie wsparcie w ramach polityki spójności w stosunku do poziomu PKB województwa.
- * Scenariusz realistyczny dla finansowania unijnego został przyjęty na poziomie **4,1 mld** euro na okres 2021-2027

Wielkość odpisów 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w woj. podkarpackim (w mln zł)

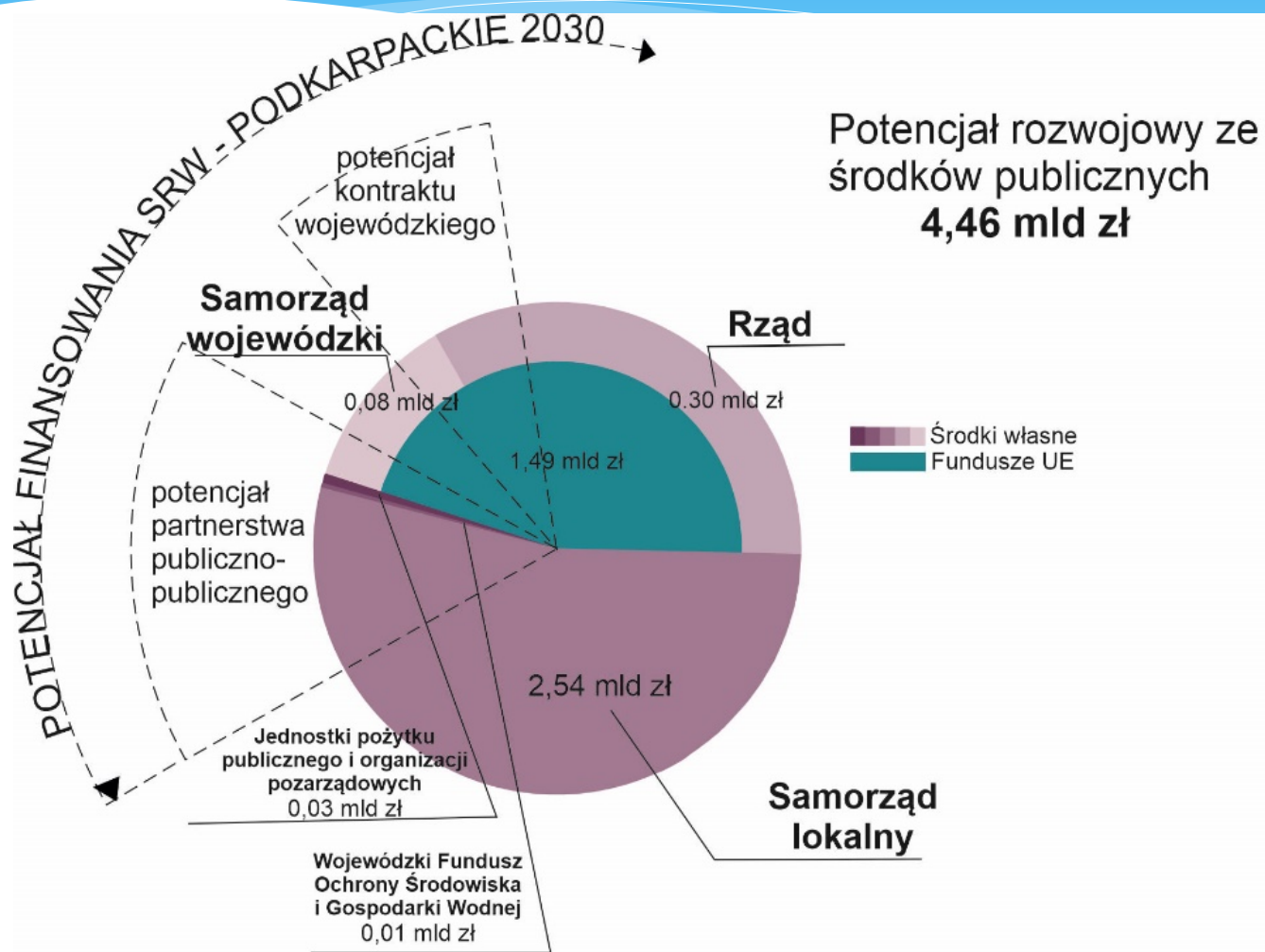

Potencjał finansowania Podkarpackie 2030 środkami publicznymi – oszacowanie średnioroczne na lata 2021-2030

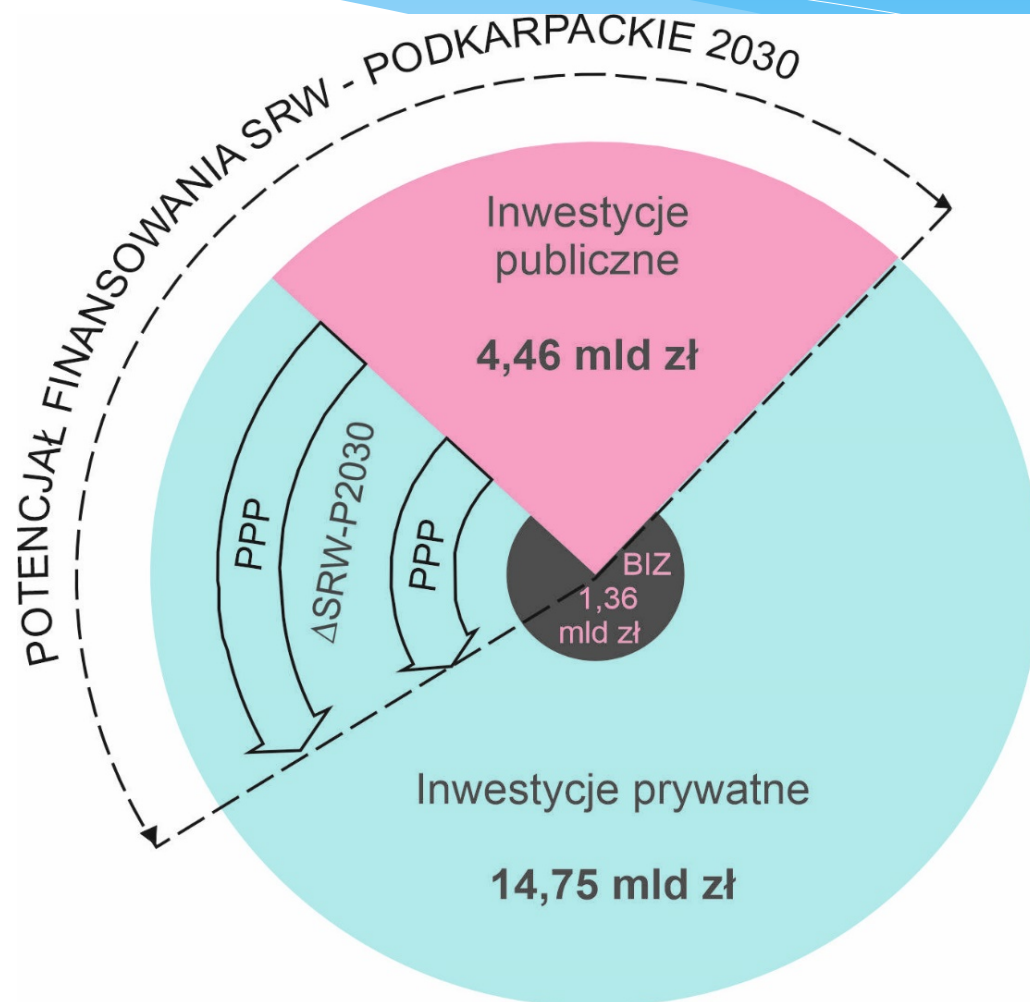
Wartość średnioroczna dekomponuje się na następujące składowe:

- potencjał samorządu województwa 0,08 mld zł (1,8%)
- potencjał jednostek samorządów terytorialnych 2,54 mld zł (57,1%)
 - w tym:
 - powiaty 0,38 mld zł (8,5%)
 - miasta na prawach powiatu 0,54 mld zł (12,1%)
 - gminy 1,62 mld zł (36,4%)
- środki z UE wydatkowane na poziomie krajowym i regionalnym 1,49 mld zł (33,5%)
- potencjalne wydatki majątkowe z budżetu państwa przeznaczone dla województwa podkarpackiego 0,30 mld zł (6,7%)
- dotacje ze środków WFOŚiGW 0,01 mld zł (0,2%)
- potencjał jednostek pożytku publicznego i organizacji pozarządowych 0,03 mld zł (0,7%)

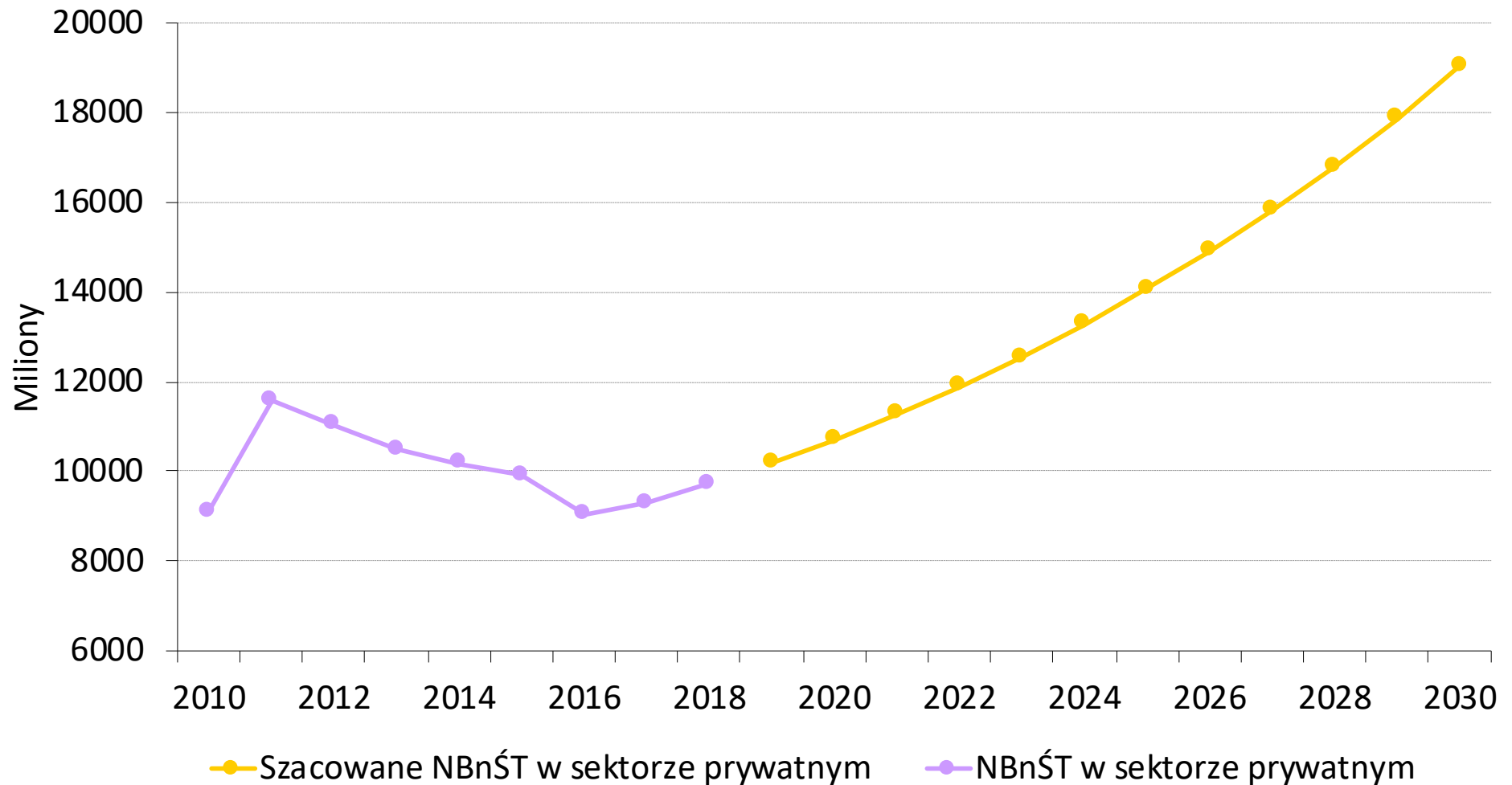
Potencjał finansowania Podkarpackie 2030 środkami publicznymi – oszacowanie średnioroczne na lata 2021-2030

Potencjał finansowania Podkarpackie 2030 środkami prywatnymi – oszacowanie średnioroczne na lata 2021-2030

Wielkość nakładów brutto na środki trwałe w sektorze prywatnym dla województwa podkarpackiego – prognozy HERMIN

Źródło: obliczenia własne przy wykorzystaniu modelu HERMIN

Współczynnik bezpośrednich inwestycji zagranicznych w województwie podkarpackim wyliczony na podstawie danych dla lat 2007-2012

	2007	2008	2009	2010	20211	2012	2013	2014	2015	2016	2007-2012
NBnŚT ogółem dla woj. podkarpackiego (mln zł)	10 060	11 040	11 524	13 577	17 291	16 494	15 671	15 185	14 789	13 497	79 986
Wartość inwestycji zagranicznych w woj. podkarpackim (mln zł)	1 301	1 385,8	1 157,4	853,6	1 492,6	1 197,1	bd	bd	bd	bd	7 388
Współczynnik BIZ dla woj. podkarpackiego	12,9%	12,6%	10,0%	6,3%	8,6%	7,3%	-	-	-	-	9,2%

**Scenariusze rozwojowe
Strategii rozwoju województwa
podkarpackiego do roku 2030**

Podkarpacka gospodarka

pod względem PKB na 9 pozycji w kraju, a pod względem PKB per capita na pozycji 15, wysoki udział produkcji przemysłowej

- * na stałej ścieżce wzrostu od niemal 20 lat nie spadającej poniżej 3% rocznie.
- * istotnym wsparciem fundusze polityki spójności UE na poziomie 4,5% PKB (2007-2013) i 2,7% PKB (2014-2020)
- * spadek udziału pracujących w sektorze rolnictwa z 25,5% w roku 2007 do 12,3 % w roku 2017
- * .wzrost udziału zatrudnienia w sektorze przemysłu i budownictwa oraz w sektorze usług równomiernie po ok. 6%.
- * Stopa bezrobocia została zredukowana z 9,5% w 2007 roku do 5,2% w II kw. 2019 roku.

Scenariusze rozwojowe - założenia

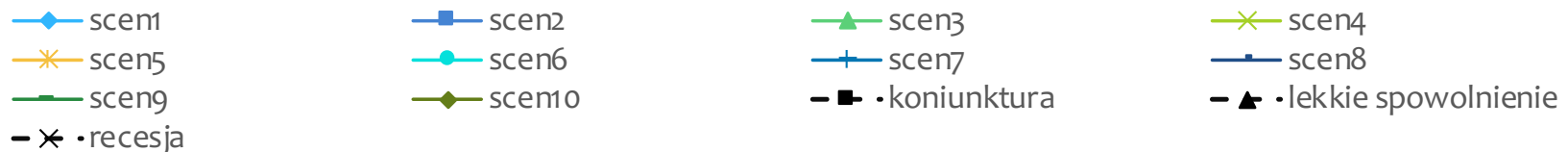
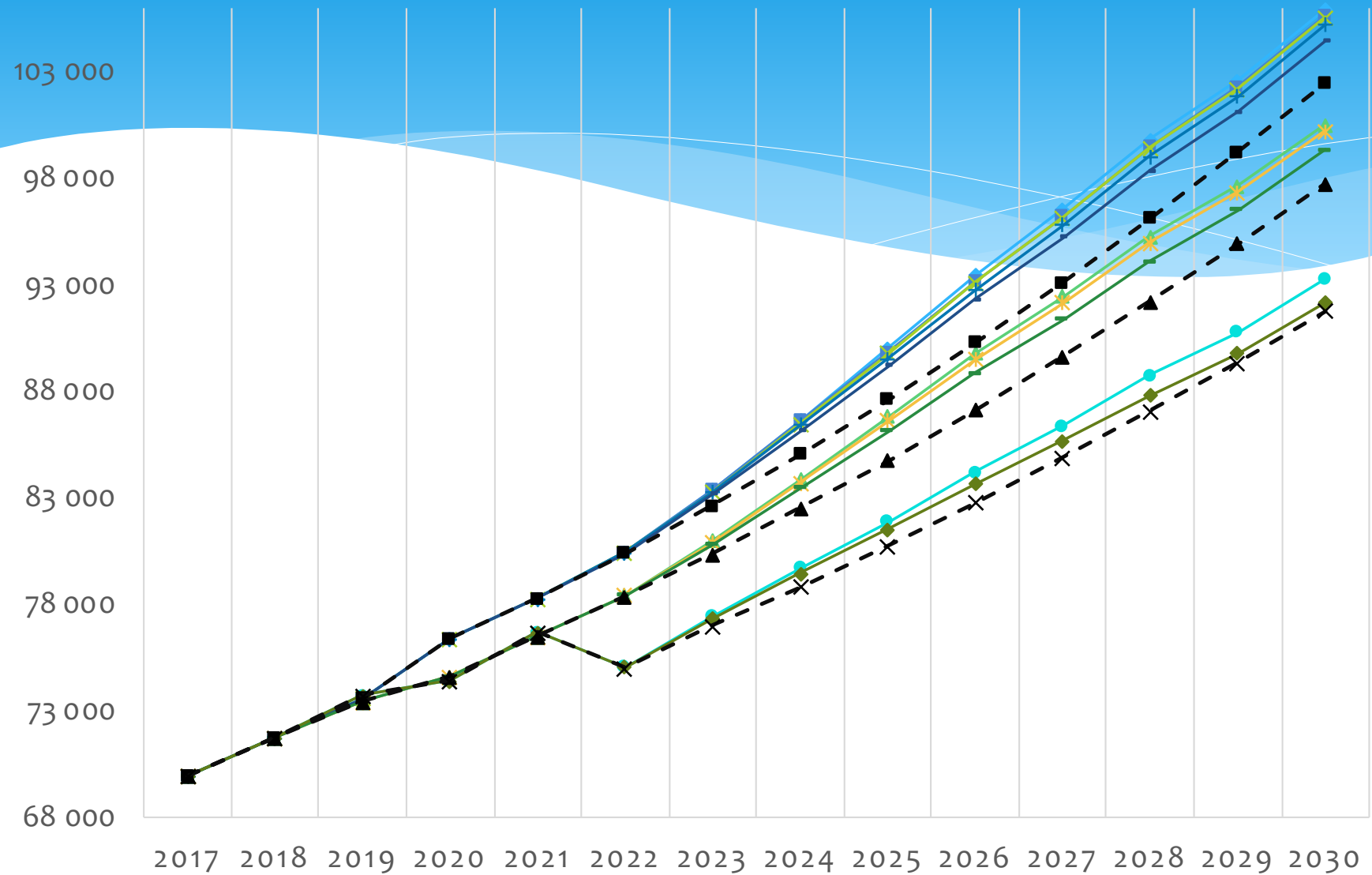
* **Scenariusze rozwojowe reprezentują następujące warianty uwarunkowań zewnętrznych i wewnątrz wojewódzkich:**

- **gospodarkę światową i polską w sytuacji kontynuacji dobrej koniunktury gospodarczej, lekkiego spowolnienia i krótko trwałego kryzysu;**
- **brak wsparcia polityką spójności UE i wsparcie do województwa w trzech wariantach jego wymiaru finansowego na poziomie 4,1 mld euro jako podstawowego, 4,6 mld euro jako optymistycznego i 3,6 mld euro jako pesymistycznego**
- **sprawności instytucjonalnej regionu w zakresie prowadzenia polityki rozwoju i tym samym wykorzystywanie środków na finansowanie rozwoju**

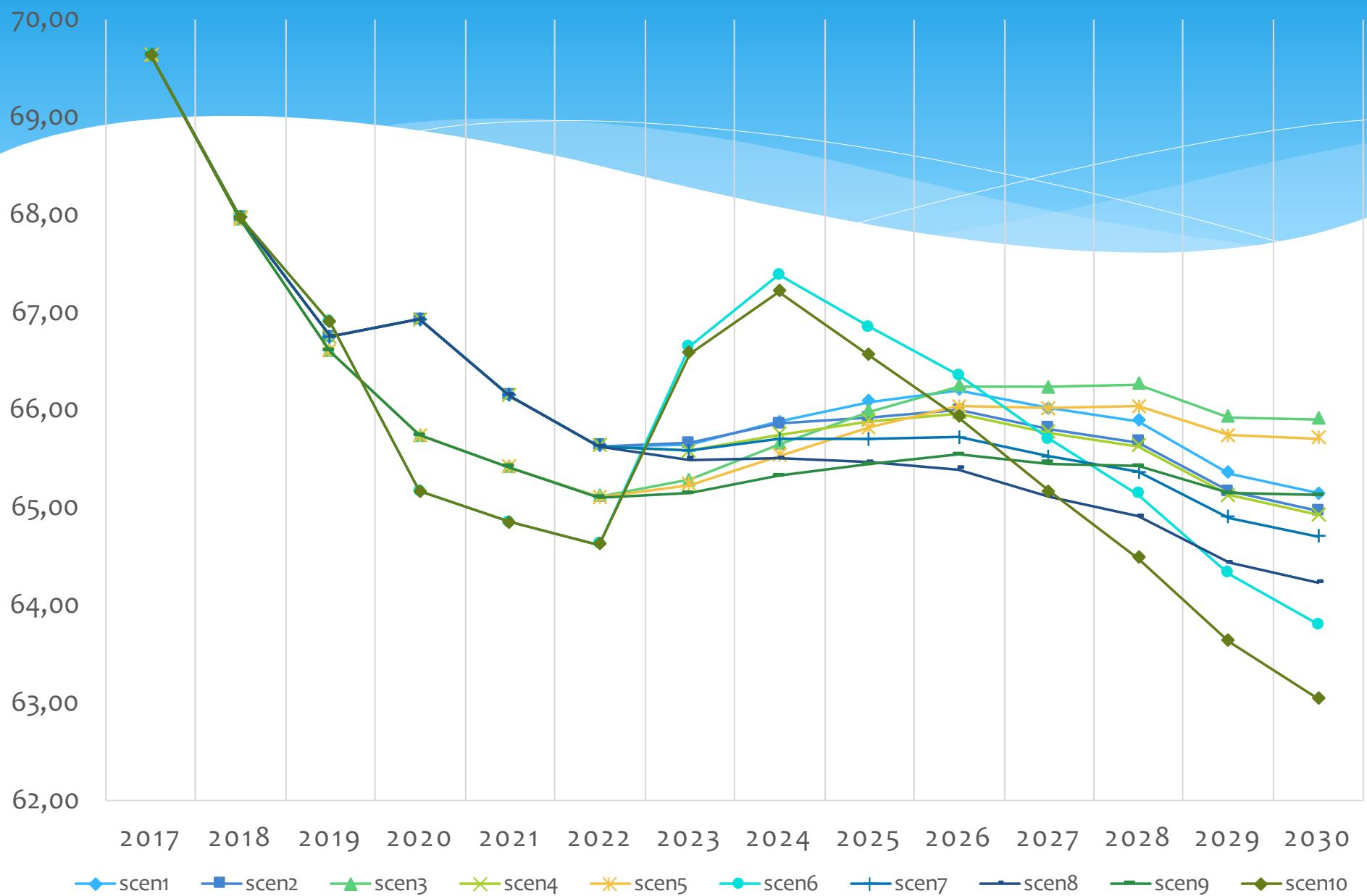
Scenariusze rozwojowe – finansowanie UE

- * **Scenariusz realistyczny dla finansowania unijnego został przyjęty na poziomie 4,1 mld euro na okres 2021-2027**
- * **Scenariusz pesymistyczny finansowania unijnego wynika z przyjęcia pesymistycznej alokacji dla Polski na poziomie 58 mld euro, co daje alokację 3,7 mld euro dla województwa**
- * **scenariusz optymistyczny zakłada alokację dla regionu na poziomie 4,5 mld euro, co może być wynikiem korzystnej dla Podkarpacia implementacji KSRR 2030 oraz wyższej alokacji na Program Operacyjny dla Polski Wschodniej**
- * **Scenariusz bez finansowania z polityki spójności UE**

Poziom PKB w cenach stałych w mln zł

Poziom PKB per capita (PL=100) w %

Konkluzje (1)

- 1. Istotne wsparcie rozwoju funduszami unijnymi – jednak niższe w wymiarze zarówno bezwzględnym jak i w szczególności w relacji do wielkości PKB województwa.**
- 2. Efekty wykorzystania środków UE zależą jednak przede wszystkim – niezależnie od czynników zewnętrznych, na które województwo nie ma wpływu – od właściwego zaprogramowania instrumentów wsparcia (programy, kluczowe inwestycje, etc.) oraz od skutecznego preferowania działań pro-rozwojowych i ograniczania wydatków czysto konsumpcyjnych.**
- 3. Kluczem jest znalezienie pewnego optymalnego stanu równowagi między projektami o dużym efekcie podażowym i projektami ukierunkowanymi na poprawę jakości życia.**

Konkluzje (2)

4. Jednym z podstawowych wyzwań rozwojowych województwa jest kontynuowanie z dotychczasowymi sukcesami przekształceń w sektorze rolnictwa prowadzące do dalszego obniżenia zatrudnienia w tym sektorze, który zatrudniając w 2016 roku 12,9% osób pracujących wytwarzał jedynie 2,2% WDB województwa.

5. scenariusze rozwoju są analizami typu foresight i nie powinny być interpretowane jako wyniki prognoz ilościowych - powinny być interpretowane wyłącznie jako jakościowe projekcje scenariuszowe.

6. przy koniunkturze gospodarczej lub jest niewielkim spowolnieniu, przy utrzymaniu wsparcia rozwoju województwa (polityka spójności UE i transfery budżetu państwa) możliwe jest niwelowanie dystansu województwa w stosunku do średniej UE pod względem PKB per capita pomimo realnego ograniczenia tego wsparcia mierzonego relacją do PKB województwa.

Konkluzje (3)

- * 7. Efektem możliwym do osiągnięcia jest również zahamowanie negatywnego trendu relacji PKB per capita województwa w odniesieniu do średniej krajowej. Taka sytuacja daje podstawy do oczekiwania na odwrócenie tego trendu w przyszłości.
- * 8. Podstawową dalszego przyśpieszonego rozwoju powinna być wysoka efektywność prowadzenia polityki rozwoju na szczeblu regionalnym ukierunkowana na rozwój kapitału ludzkiego, innowacje i rozwój potencjałów endogenicznych.
- * 9. Ważnym elementem będzie również dalsza poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych i budowanie kapitału społecznego jako niematerialnych czynników wzrostu endogenicznego.

Dziękuję za uwagę

Janusz Zaleski

Janusz.zaleski@aspa.pl